

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Illud. In foro interno. parag. 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

*a Castrop. plures apud Castropalaum, & apud b Dia-
de Bull. p. 8 nam.*

*b Dian. p. 5 cum multis, affirmat, conferri valide; quia
tr. 9. resol. quotes in Delegatione exprimitur ea forma,
12. quæ à jure communi requiritur, non aliter re-
c Layman. quiritur, quam requirat ipsum jus, nisi aliter
l. 1. tra. 5. in concessione Delegationis exprimatur.*

*p. 2. c. 6. Sed in iure communi, exiguntur quidem sa-
nu. 8. tisfactio, ut licet eis modi Delegatio exer-
ceatur, at, non, ut valide: in nullo enim Jure
aliter, ac dicimus, invenies. ergo &c. Utraque*

*d Lud. à pronunciat Ludov. d. à Cruce quamvis addat,
Cruc. in priorem sententiam esse in praxi sequendam.*

*Bull. d. 1. ea. 4. dn. 6. 11. Dixi (nisi aliter exprimatur,) nam si in
concessione Delegationis dicatur (si non satis-
factum fuerit, irrita sit concessio, irrita sit absolu-
tio, nulla, invalida.) Absolutionem invalidam
fore, certum est, quia illa expressio indicat ali-
quid plus requiri, quam a solo jure requira-
tur.*

*13. Cum ergo in Bulla Cruciatæ, ut etiam
in facultatibus concessis Regularibus absolu-
vendi excommunicationem, ponatur qui-
dem illa Claustra (satisfacta parte) sed sine aliis
verbis expresse irritantibus, probabile satis er-
it, validam fore absolutionem, parte non-
dum satisfacta.*

§. VIII.

In foro interno.

*c Castrop. Quamvis non pauci assertant; Absolu-
tionem excommunicationis ex vi
de Bull. p. 8 Bullæ habitanti, prodest etiam pro foro exte-
rno, quia concessio Bullæ est absoluta, nec
restricta ad aliquod forum, ut tenet Vega,
Garzias, & alii apud Castropalaum mox ci-
tandum; Vera tamen sententia est, non pro-
dest, nisi pro foro interno. Excipe ea, quæ
mox dicam à num. 5. Ita tenet Sanch. To-
let Suarez, aliisque communiter apud Castro-
palaum. Ratio hujus veræ sententiæ est, quia
intentio Pontificis concedens per Bullam
§. 5. nu. 9. Absolutionem Censurarum est, ut cum pura
conscientia posse Fideles ad Sacram EU-
CHARISTIAM accedere, & Indulgentiam
acquirere, ad quod certè satis, superque est
Absolutione pro foro interno.*

2. Confirmatur, quia incredibile est, Sum-

*mum Pontificem voluisse concedere cuicun-
que Confessario tantam potestatem, per
quam eluderentur, & perturbarentur, imò &
contemnerentur Tribunalia Ecclesiastica.*

*3. Confirmatur iterum, quia hodie extat
Bulla Cruciatæ concessa ab Urbano VIII. ubi
declaratur, Bullæ hoc Privilegium suffragati
in foro conscientiæ tantum, ut latè habes
multis citatis apud Dianam. f*

*4. At inquires, quid sit, seu quam utilita-
tem conferat hæc absolutio excommunica-
tionis pro foro interno dumtaxat?*

*Respondeo. Qui sic est absolutus, coram
Deo, & in rei veritate liber fit ab excommu-
nicatione, unde potest se gerere, sicuti legi-
runt cæteri Fideles non excommunicati; Sed
ita, ut quoad actiones externas, & præfertim,
quoad subeundum judicium Judicis Eccle-
siastici, sit perinde ac si absolutus nullatenus
fuerit.*

*Qui igitur est excommunicatus excom-
municatione occulta, & deinde legitimè ab-
solutus in foro conscientiæ dumtaxat, se po-
terit gerere, ut non excommunicatus, in om-
nibus actibus tum publicis, tum privatis,
nam excommunicatione coram Deo caret, &
quia excommunicatione erat occulta, nihil erit
scandali coram hominibus. At quando ex-
communicatio non est occulta, sed deducta
ad forum externum, tunc si absolutus in foro
tantum interno (quod solum licebit in casis
dictis supra §. 6. à nu. 2.) Primo, caute te
gerere debes in actionibus externis. Secundò,
a judicio externo Ecclesiæ liber non eris. Quæ
duo, si alia duo addam, fari lectoribus sient
manifesta.*

*5. Primum. Absolutus in foro conscientiæ ab
excommunicatione aliis nota, potest se
immiscere tum humanis, tum divinis, sed non
cum aliorum scandalo, id est, non coram iis,
qui excommunicationem sciunt, ne sciunt ab-
solutionem.*

*6. Quid si iis dicam, & probem, me esse
absolutum per Bullam. V. G. Respondeo, ad-
huc te peccare, si coram eisdem publicè, & in-
differenter te geras, quia sic videbis contem-
nere Ecclesiam, quæ te pro excommunicato
in foro externo habet: At si caute, & coram g. 4. de 3.
paucis, quæ tuæ sint consciæ absolutionis, te 4. de 3.
ingeras, non peccas; quia sic prædictus con- lg. n. 11.
temptus non intervenit, lege Suarium. g. 1. 9. c. 1.
7. Quid nu. 36.*

7. Quid si denique tua excommunicatio sit aliquibus cognita, sed non fuit deduceta ad forum externum?

Respondeo, tunc sane potes, etiam te gere, ut non excommunicatum coram iis, qui sciunt tuam Absolutionem, quia, etiam tunc, nullus est contemptus.

9. Alterum, quod addere modo promisi, illud est. Namvis in foro conscientia sis absolvitus, potest nihilominus contra te Judex procedere ac si absolvitur non fuisses, idque tum ob delictum, ob quod in excommunicationem incidisti, tum ob ipsam excommunicationem, tum ob actiones externas prohibitas, quas forte post dictam fori interni absolutionem cum peccato gessisti. Quare poterit Judex procedere ad te denuntianandum, ut excommunicatum, ad finem, ut viteris ab aliis, & si forte publice celebrasti Missas, vel obtinuisti Beneficium post dictam Absolutionem, potest te declarare Irregularis, & privatum Beneficio.

10. Dixi (cū peccato, & publice) mihi enim cum Suar. l. c. nu. 38. videtur probabile, quod Judex Ecclesiasticus, si ipsi constet ejusmodi absolucionis, ut ita loquar, privata, non potest procedere contra sic absolutum ob communicationem cum Fidelibus, celebrationemque Missarum, vel impetrationem Beneficii, si hæc facta fuerunt cum moderatione dicta n. 4. & 5. ubi enim non est delictum, non potest Judex urgere ad poenam. Imo, (ut notat ibidem Suarez) pro aliis actionibus peccata minoris, potest quidem punire, sed minus, quantum scilicet præcise est necessarium, ad satisfactionem feodalii per illum dati.

Potest tamen dictus Judex procedens ex officio/non tamen, si contra instans pars, quæ legitime contradicat) se mitem præbere cum ejusmodi privatum absolucionis, quando ipsi JUDICI moraliter constat absolucionis. Potest enim illum excusare, potest illum non denunciare excommunicatum, potest non declarare Irregularis, nec Beneficio privatum; potest repellere accusationem Procuratoris Fiscalis contra reum forte instantis, uno verbo, potest esse contentus illa absolucione, aliamque nequaquam requirere. Ita Coninch, aliquis apud Dianam. a

11. Si roges, Per quid Judici constabit de dicta Absolutione? Respondeo. Vel per testi-

ficationem fide dignorum, vel per schedulam Confessarii testantis, se illum absoluisse vi-
gore Bullæ. Hanc autem schedulam ad solam Pœnitentis instantiam facere poterit Confes-
sarius; ne scilicet Confessionis sigillum vio-
let, & quidem ejusmodi schedulam in nostra
fidem facere, docet Suarez, b de qua multa b Suar. de
habes apud Dianam. c

Cens. dif.
Notat autem Filluciū d eam posse quidem 7 sec. 5.
a Confessario dicto modo scribi, sed raro, & n. 26.
non nisi ex rationabili causa. Quod poste- c Dian. p.
rius ego intelligo, quando est timor, seu peri- II. tr. 2.
culum, ne ea abutatur Pœnitens, contem- ref. 62.
nendo, procurare absolucionem pro foro ex- d Filluci.
terno, secus, cur danda non sit?

tr. II. c. 11.
n. 293.

§. IX.

Tres Notationes ad predicta facientes.

1. **H**ic denique tria sunt notanda. Primo,
posse absolvī quempiam virtute Bul-
læ, etiam si in ejus confidentiam peccaret,
non vero per eam rem posse componi in ma-
le ablatis ex ejusdem confidentia. Ratio
est, quia id in Bulla Compositionis expref-
se prohibetur quod non prohibetur in hac
Bulla.

2. Notandum Secundo, in Summario
Bullæ poni formulam Absolutionis, qua uti
potest Confessarius, quando absolvit virtute
Bullæ à Casibus, vel excommunicationibus
reservatis. Sed consulo dixi (potest) non
enim est hujusmodi formula de substantia
Absolutionis, cum satis sit formula Ab-
solutionis ordinaria cum intentione ab-
solvendi juxta tenorem, & facultatem Bullæ,
ut adverterit Nunnus allatus à Galleg. e Imo, e Galleg.
quo ad excommunicationem, etiam satis sūt de Bull.
quælibet verba illa Absolutionē significatiā. claus. 14.

3. Notandum Tertio, certum esse, ut au. 18.
notat Sanchez f cum aliis, per se non esse ne- f Sanch.
cessarium, ut is, qui absolvendus est ab ex- I. 8. matr.
communicatione confiteatur sua peccata, & d. 16 n. 11.
simul à peccatis, & ab excommunicatione
absolvatur. Absolutio enim excommunicationis
non est Sacramentalis; tamen, quia, ut
licet tu eam recipias, debes habere propositū
parenti mandatis Ecclesiæ, id est, non com-
mittendi in posterum eam actionem, cui ita
excommunicatione annexa est: hoc vero pro-
positum, & similia requisita tamquam dispe- filio-